

Umělá inteligence (AI) ve škole: Pravidla a bezpečné použití

Praktický průvodce pro bezpečné, etické a smysluplné využití AI technologií v souladu s GDPR a Aktem o AI

OCHRANA SOUKROMÍ (GDPR)

Co do veřejných AI NIKDY nezasílat

- Osobní identifikační údaje:** Celá jména žáků, rodná čísla, data narození, adresy bydliště, telefonní čísla a e-maily.
- Školní a kázeňské záznamy:** Známkový výpis, poznámky o chování, neomluvené hodiny či zápisy z pedagogických rad.
- Citlivé údaje a diagnostika:** Zprávy a posudky z poradny (PPP/SPC), doporučení podpůrných opatření, lékařské posudky a rodinná situace.
- Fotografie a zvukové záznamy:** Snímky obličejů žáků či pedagogů, fotky ze třídy a audio nahrávky z vyučování.

Zlaté pravidlo bezpečí: Všechny bezplatné AI nástroje (ChatGPT, Copilot, Claude) používají zadaná data k učení. Zadávejte výhradně anonymní dotazy bez vazby na konkrétní osoby!

ŠKOLNÍ PRÁCE A ETIKA

Jak AI správně a férově používat

- AI jako osobní rádce a tutor:** Skvělý pomocník pro vysvětlení obtížného učiva, procvičování cizích jazyků, tvorbu osnov a brainstorming.
- Povinnost přiznat a citovat:** Pokud vám AI pomohla se samostatnou prací či projektem, otevřeně uveďte název nástroje a způsob jeho využití.
- Zákaz plagiátorství:** Odevzdání práce, kterou kompletně vygenerovala AI, bez vlastního porozumění a zapojení, je porušením školního řádu.
- Kritické ověřování faktů:** AI si fakta často vymýšlí („halucinuje“). Za věcnou správnost a pravdivost odevzdané práce odpovídá vždy žák.

Zlaté pravidlo férovosti: AI má rozvíjet vaše myšlení, nikoli vás nahradit. Úkoly slouží k tomu, aby se látku naučil žák, ne jazykový model.

BEZPEČNÉ ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ: CO GARANTUJE EVROPSKÁ LEGISLATIVA (AKT O AI & GDPR)

Zákaz rozpoznávání emocí

Ve školním prostředí je striktně zakázáno používat kamery a software k analýze mimiky, nálad, pozornosti či únavy dětí a učitelů.

Zákaz biometrického profilování

Žáci nesmí být tříděni ani škatulkováni podle citlivých charakteristik na základě automatické biometrie.

† Garantem je vždy člověk (čl. 22)

AI nesmí automatizovaně známkovat ani rozhodovat o přijetí žáka. Konečné slovo a odpovědnost má vždy pedagog.

† RADY PRO RODIČE: JAK S DĚTMI BEZPEČNĚ PROVÁZET SVĚT UMĚLÉ INTELIGENCE

1. Mluvte a zkoumejte společně: Ptejte se dětí, jaké AI aplikace používají (ChatGPT, Gemini, grafické generátory) a vyzkoušejte si je společně.

3. Rozvíjejte kritické myšlení: Učte děti ověřovat odpovědi AI z učebnic a oficiálních zdrojů. AI není neomylná encyklopedie.

2. Hlídejte digitální stopu: Připomínejte dětem zásadu, že co se jednou vloží na internet a do AI, již nelze vzít zpět.

4. Využijte AI k rodinnému učení: AI dokáže vytvořit zábavné kvízy, zopakovat slovíčka nebo vysvětlit složitou látku na příkladech z reálného života.

RYCHLÝ TEST PRO ŽÁKA PŘED ODESLÁNÍM ÚKOLU NEBO PROMPTU:

1. Soukromí:

Neobsahuje dotaz jména ani osobní údaje?

2. Vlastní práce:

Použil jsem AI jen jako rádce, ne náhradu?

3. Kontrola:

Ověřil jsem si fakta z učebnice?

4. Transparentnost:

Uvedl jsem v práci, jak mi AI pomohla?

Máte dotaz k používání AI nebo ochraně osobních údajů na naší škole?

Obrátte se na vedení školy nebo svého třídního učitele.

Dokument vydán v souladu se Školským zákonem č. 561/2004 Sb., Nařízením GDPR (EU 2016/679) a Aktem o AI (Nařízení EU 2024/1689).